

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 526/2025-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára a Petra Straku (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Andreou Gireth, J. M. Hurbana 32, Žilina, proti postupu a rozhodnutiu Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom sp. zn. 953247-1-DT z 11. júna 2025 a zo 7. júla 2025 a proti postupu a rozhodnutiu Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom č. UVTOS-01164/13-DU-2025 z 18. augusta 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav

1. Ústavnému súdu bola 9. septembra 2025 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa, v ktorej namieta porušenie svojho práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na ľudskú dôstojnosť a osobnú integritu podľa čl. 19 ods. 1 ústavy, práva na ochranu súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2, čl. 22 ods. 1 a 2 ústavy, práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy, čl. 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a podľa čl. 6 ods. 3 písm. b) a c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru rozhodnutiami Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom (ďalej len „ÚVTOS“) označenými v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ požaduje zrušenie napadnutých rozhodnutí, vrátenie veci ÚVTOS na ďalšie konanie a nové rozhodnutie vo veci, priznanie finančného zadosťučinenia a náhrady trov konania.

2. Pedagóg oddelenia výkonu trestu ÚVTOS napadnutým rozhodnutím z 11. júna 2025 (ďalej len „rozhodnutie pedagóga“) rozhodol, že sťažovateľ sa uznáva za vinného, že sa dopustil disciplinárneho previnenia podľa § 40 písm. a) zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia

slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o výkone trestu odňatia slobody“), a to tým, že nedovoleným spôsobom zasielal korešpondenciu po odsúdenom [REDAKOVANÉ], ktorý 12. mája 2025 ukončil výkon trestu, teda porušil zákaz nadväzovať kontakty s inými osobami v rozpore so zákonom o výkone trestu alebo pokynom vydaným na základe tohto zákona podľa § 40 písm. a) zákona a porušenie povinnosti plnenia úloh vyplývajúcich z programu zaobchádzania podľa § 39 písm. c) zákona, a tým spáchal disciplinárne previnenie, za čo mu bol uložený disciplinárny trest – pokarhanie.

3. Odvolací orgán ÚVTOS (vedúci oddelenia výkonu trestu) odvolaniu sťažovateľa vyhovel a napadnutým rozhodnutím zo 7. júla 2025 rozhodnutie zmenil za slovom „teda“ takto: „*porušil povinnosť plniť povinnosti uložené týmto zákonom a ústavným poriadkom podľa § 39 písm. a) zákona, porušil povinnosť plniť úlohy vyplývajúce z programu zaobchádzania podľa § 39 písm. c) zákona a tým spáchal disciplinárne previnenie.*“

4. Právna zástupkyňa sťažovateľa požiadala o zaslanie disciplinárneho spisu vrátane programu zaobchádzania s odsúdeným. ÚVTOS sprístupnil program zaobchádzania listom z 18. augusta 2025. Vo zvyšnej časti žiadosti právnej zástupkyne nevyhovel, pretože nemá povinnosť informovať o obsahu týchto údajov.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ poukazuje na to, že podľa § 28 ods. 3 Ústavného poriadku pre odsúdených v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom je odsúdený povinný odovzdať korešpondenciu určenú na odoslanie nezalepenú, okrem korešpondencie, do ktorej sa nenahliada. Teda korešpondenciu, do ktorej sa nenahliada, nie je povinný odovzdať. Dotknutá korešpondencia bola určená štátnemu orgánu – Slovenskej obchodnej inšpekcii, a teda ide o takú korešpondenciu, do ktorej sa podľa § 25 ods. 3 písm. c) zákona o výkone trestu odňatia slobody nenahliada a táto nemusí byť odosielaná spôsobom podľa § 28 ods. 1 ÚVTOS. Sťažovateľ namieta arbitrárnosť napadnutých rozhodnutí.

6. Ďalej sťažovateľ namieta nesprístupnenie disciplinárneho spisu svojej právnej zástupkyňi, čím bolo porušené jeho právo na obhajobu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K namietanému porušeniu práv sťažovateľa napadnutým rozhodnutím pedagóga:

7. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou zdôrazňuje, že jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity, podľa ktorého ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Každá osoba, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť ústavnej ochrany, a preto predtým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, musí požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (II. ÚS 734/2017).

8. Sťažovateľ mal k dispozícii na ochranu označených práv proti napadnutému rozhodnutiu pedagóga opravný prostriedok – odvolanie, ktorý aj využil. Príslušným orgánom na poskytnutie ochrany proti porušeniu práv sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu pedagóga bol vedúci oddelenia výkonu trestu ÚVTOS, čo vylučuje právomoc ústavného súdu na prerokovanie ústavnej sťažnosti v časti smerujúcej proti tomuto rozhodnutiu. Ústavnú sťažnosť preto ústavný súd v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.2. K namietanému porušeniu práv sťažovateľa napadnutým rozhodnutím vedúceho oddelenia a rozhodnutím ÚVTOS č. UVTOS-01164/13-DU-2025 z 18. augusta 2025:

9. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde je ústavná sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

10. Podľa § 18 ods. 1 písm. a) zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) prokurátor dozerá, aby v celách policajného zaistenia, v zariadeniach, v ktorých sa vykonáva väzba, trest odňatia slobody, ochranné liečenie, ochranná výchova alebo detencia, boli držané alebo umiestnené osoby len na základe rozhodnutia súdu alebo iného oprávneného štátneho orgánu, a aby sa v týchto miestach dodržiavali zákony a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy.

11. Podľa § 18 ods. 2 písm. c) zákona o prokuratúre je prokurátor oprávnený písomným príkazom zrušiť rozhodnutie alebo pozastaviť vykonávanie rozhodnutia, príkazu alebo opatrenia orgánov vykonávajúcich správu miesta výkonu väzby alebo trestu, respektíve ich nadriadeného orgánu, ak sú v rozpore so zákonom alebo s iným všeobecne záväzným právnym predpisom.

12. Zároveň podľa § 96 zákona o výkone trestu odňatia slobody dozor nad zachovávaním zákonnosti v ústave na výkon trestu odňatia slobody vykonáva prokurátor podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon o prokuratúre. Dozor prokurátora sa v zmysle uvedenej právnej úpravy vykonáva prostredníctvom oprávnenia prokurátora vstupovať do miest, kde sa vykonáva trest odňatia slobody v akomkoľvek čase s tým, že prokurátor musí mať prístup do všetkých priestorov. Navyše, má právo nazerať do dokladov, ktoré súvisia s výkonom trestu odňatia slobody. Môže preverovať rozhodnutia a opatrenia orgánov vykonávajúcich správu zariadení ústavu a priestorov ústavu zodpovedajúcu zákonom a ostatným všeobecne záväzným právnym predpisom. Má oprávnenie požadovať od zamestnancov vykonávajúcich správu miest ústavu a ich priestorov potrebné vysvetlenia, predloženie spisov a rozhodnutí týkajúcich sa pozbavenia alebo obmedzenia osobnej slobody obvinených a odsúdených.

13. Podľa § 31 ods. 1 a 2 zákona o prokuratúre prokurátor vykonáva svoju pôsobnosť v rozsahu ustanovenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány. Podnetom sa rozumie podanie, ktoré smeruje k tomu, aby prokurátor vykonal opatrenia v rozsahu svojej pôsobnosti. Podľa § 36 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor alebo ním určený prokurátor. Podnet a opakovaný podnet orgánom prokuratúry pritom ústavný súd vo svojej stabilizovanej judikatúre považuje za účinné

právne prostriedky nápravy podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde (m. m. napr. I. ÚS 186/05, I. ÚS 227/2019, I. ÚS 259/2023).

14. Sťažovateľ sa domáhal ochrany svojich práv primárne na základe procesných mechanizmov obsiahnutých v zákone o výkone trestu odňatia slobody, ktoré predstavujú účinný prostriedok nápravy. Následne ale bolo možné realizovať prieskum týchto rozhodnutí prokurátorom v zmysle zákona o prokuratúre, keď podnet a opakovaný podnet prokurátorovi predstavuje účinný prostriedok nápravy (III. ÚS 68/2023, III. ÚS 397/2023).

15. S ohľadom na tieto skutočnosti ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje, pričom neuviedol ani konkrétne skutočnosti alebo dôvody, pre ktoré tak neurobil alebo nemohol urobiť. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 55 písm. d) a § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

16. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa, ktoré uplatnil v ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. septembra 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu